

2X

KESÄKUU

Julkaisija:
Kakskertaseura ry

1 • 2016

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Satava-Kaksikerran kaavoituksesta	5
Erik Bryggman ja Kaksikerta.....	7
Kahden talon Penilä.....	11
Penilän kylän historiaa	15
Liikunnan iloa.....	18
Kaksikerran Koetus ry.....	22
Jumppaa hirsiseiniä suojissa	24
36 vuotta paikallisteatteria – Kaksikerran Nuorisoseura –	26
Liikkumisen iloa saarilla.....	29
Kaupunginosaviikko: Kaksikerta-Satava 27.6.-3.7.2016	29
Kaksikerran VPK kiittää asemahankkeen tuesta!.....	34
Vuoden 2016 pihakilpailu on käynnistynyt, ehdotuksia kaivataan.....	36
Porukan Paikat, meidän paikka!	
Kulttuuriympäristön tekijät – kilpailu lapsille ja nuorille	37
Tapahtumakalenteri: Kesä ja syksy 2016	39
2X-lehden toimitus	56
Liity nyt jäseneksi	57
Kaksikertaseura Ry ja hallitus	58
Kaksikertaseuran myyntituotteet	59

*Kansikuva: Penilän Ylitalo talousrakennuksineen Vapparin
tietä nähtynä. Kuva: Ritva Nummiora.
Kuva: Jaakko Tolonen.*

Pääkirjoitus

Arvoisa lukija, kädessäsi olevan keväisen 2x-lehden sivuilla pääset ihailemaan Erik Bryggmanin suunnittelemaa rakennuksia Kaksikerrassa ja alkavan juttusarjamme mukana retkelle Penilän kylään. Olemme koonneet lehteen artikkeleita liikunnan harrastamisesta saarillamme ennen ja nyt. Aina ei tarvitse lähteä siltojen taakse kaupungin megasaleille, mukavaa tekemistä ja harrastusseuraa löytyy omilta nurkilta. Tutki vaikka seuramme kesän toimintakalenteria tai kaupungin-

osaviikon ohjelmaa. Kaivatut palvelut tai tuotteet saattavat löytyä läheltä – mikäs sen parempaa. Kannattaa silmäillä myös lehden viimeiset, ”keltaiset sivut”.

Posti-Selman muinainen jakoreitti saaren poikki tai vanha kärrytie rantatorpalta metsäpellolle ovat meille lenkki- ja kuntopolkuja ja johtavat marjastajat ja sienestäjät omille apajapaikoilleen. Se liikkuminen, mikä entisaikoina liittyi vahvasti työntekoon, on meille vapaa-ajan liikuntaa ja mielenvirkistystä.

Kaksikertaseuran uusi puheenjohtaja Jaana Majatie. Kuva: Aino Majatie.

Mutta entä jos jonain päivänä uudistalon piha-aita katkaisee vanhan kulkureitin tai kaivuri seisoo tutulla metsäpolulla raivaten pohjaa uudelle asumukselle? Näin on jo monessa paikassa käynyt. Vanhat polut, kärrytiet ja reitit, niin merellä kuin maalla, kertovat historiasta, ovat osa kulttuuriperintöämme. Kun saaria kehitetään ja uusia asuinpaikkoja kaavoitetaan, on nämä muinaiset polut ja kulkuväylät säilytettävä vapaina kaikkien kulkea. Ne ovat liikkumisen verisuonisto saarten metsien, niittyjen, rantojen, kallioiden ja peltojen lomassa. Niitä tallustaessamme olemme osa sukupolvien ketjua, saamme keuhkoihimme happea, sielullemme ravintoa ja

aisteillemme virvoitusta - kunnon kohoamisesta puhumattakaan.

Meillä täällä Kaksikerrassa kesä, rannat, järvi ja meri kuuluvat yhteen. ”Äiti, kato! Iskä, kato!”, hihkuvat lapset juostessaan laiturin päähän ja molskahtavat sadan taitohyppynsä veteen. Samalla he harjoittelevat saaristolaisten kansalais-taitoa, uimataittoa. Luonnonvesissä uiminen unohtuu monilta, kun vuosia karttuu ja uimahallit ja kylpylät houkuttelevat kirkkailla vesillään. Hyvä niinkin, mutta kiperät paikat ja vaaran hetket koetaan useimmin merellä tai järvellä, myrskyssä ja pimeässä. Miten pärjää, jos et ole koskaan harjoitellut syvyyskellusta meressä tai taistellut pituusuintia aallokkoa vastaan? Kuka toisi uimakoulut takaisin Nikkilän tai Brinkhallin rantaan? Järven vesikin on puhdistunut niin, että uimakoulua tuskin tarvitsee kesken kurssia siirtää sinilevän takia Ekvallon rantaan, kuten viime vuosituhannen lopulla usein kävi.

Aloitin Kaksikertaseuran puheenjohtajana kevättalvella. Kaksikertalaisen identiteettini pohjana on satavalaisuus. Se perustuu pitkiin, aina auringonpaisteisiin ja mansikanmakuisiin kesiin mamman ja pappan puutarhatilalla Satavan Sampaan kylässä. Oma koti on ollut saaren eteläpuolella, Höyttistensuntin rannalla yli 20 vuotta.

Kaksikerta, vanhan Kaksikerran saaristokunnan alue ja Kaksikertaseuran toimialue, on luonnoltaan, sijainniltaan ja historialtaan ainutlaatuinen kokonai-

suus. Seurassa toimiessani olen tutustunut - ja samalla rakastunut - entistä enemmän kotiseutuuni ja sen ihmisiin. Vuosien mittaan on keitetty kahvia, kannettu penkkejä, otettu kantaa, suunniteltu, pähkäilty, retkeilty, neulottu ja välillä naurettukin. Parasta on ollut yhdessä tekeminen. Rooli vaihtuu, työ jatkuu.

Viihtykää lehden seurassa, tulkaa sen innoittamana mukaan toimintaan ja ta-pahtumiin, ne on valmisteltu juuri teitä varten. Nähdään!

Ihanaa kesää kaikille!

Kuva: Mirja Rakkolainen.

Satava-Kakskerran kaavoituksesta

Kaupunginhallitus käsitteli 18.4.2016 jo kolmatta kertaa esitystä, jossa 1 450 asukkaan saarista tehtäisiin vuoteen 2050 mennessä 5 000 ihmisen asuinalue. Asia jäi pöydälle ja valtuustoryhmien puheenjohtajat pohtivat asiaa kokouksessaan kaksi päivää myöhemmin.

Kakskertaseura lähetti 19.4. seuraavan kannanoton valtuustoryhmien puheenjohtajille, kaupungin johdolle ja kaavaa valmisteleville virkamiehille asiaan liittyen.

Kakskertaseura esittää valtuustoryhmille Satava-Kakskerran osayleiskaavan tavoitteista seuraavaa:

Laadulliset tavoitteet

Valmistelussa olevan Satava-Kakskerran osayleiskaavan laadulliset tavoitteet saariston luonnonympäristön virkistysalueiden ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämisestä ovat erinomaisia ja ne tulee hyväksyä maankäytönsuunnittelun yhdeksi lähtökohdaksi.

On koko kaupunkiseudun etu, että alueen identiteetti ja arvo ymmärretään muunakin kuin pelkästään ”rakentamisen raakamaana”.

Nämä tavoitteet ovat myös kestäväan kehityksen mukaisia ja palvelevat koko Turun seudun vetovoimaa ja seudun asukkaita laajasti. Merelliseen luontoon liittyvät laajat virkistysalueet ovat kaikkoomassa kauas ydinkaupunkialueelta ja autottomille asukkaille näin usein tavoittamattomissa. Satava-Kakskertaa, Turun omaa saaristomaaseutua, palvelee säännöllisesti Turun keskustasta seudullinen Föli-liikenne.

Määrälliset tavoitteet

Osayleiskaavan valmistelussa esille nostettujen uusien asukasmäärien (n. 3 200) sijoittumista alueelle järkevästi, alueen ympäristöarvot huomioiden, on erittäin vaikea arvioida ilman tarkempia selvityksiä siitä, miten ja minkälaisina nämä uudet rakennuspaikat sijoittuisivat alueelle. Kakskertaseura esittääkin, että näitä määrällisiä tavoitteita ei nyt ”ve-

detä hatusta” vaan määritellään vasta tarkempien maankäytön analyysien jälkeen.

Apuna tässä voi olla esim. yleinen ideakilpailu kaavan A-alueen kehittämisen tavoista. Ideakilpailuja on Turussa hyödynnetty merkittäväillä alueilla maankäytön tavoitteiden selventämisessä mm. Länsi-Rannalla, Skanssissa ja Telakkarannalla.

E erityisen merkittävää on nyt tiedostaa Kaksikerta-Satavan maaseutumaisen

identiteetin tarjoamat mahdollisuudet kehittää myös monimuotoista, uudenlaista asumisympäristöä, esim. maaseudun kyliä, joissa asutus voi olla varsin pienimuotoistakin, kytkettyjä tai erillistaloja, n. 60-80 m², omalla piha-alueella, omistus-, osaomistus- tai vuokrapohjalta. Näin asukasohjakin voisi mahdollisesti laajentua toivotulla tavalla, ilman alueen identiteettiin huonosti sopivaa kerrostalorakentamista.

Kuva: Mirja Rakkolainen.

Erik Bryggman ja Kakskerta

Vuonna 2016 juhlitaan arkkitehti Erik Bryggmanin syntymän 125-vuotispäiviä. Elämäntyönsä Turussa tehneen kansainvälisesti tunnetun arkkitehdin kädenjälki näkyy myös Kaksikerran saarella, jonka rannoille Bryggman suunnitteli kolme huvilaa, Villa Erstanin (1929), Villa Kainon (1935) ja Villa Staffansin (1945). Hän suunnitteli myös Kaksikerran kirkon peruskorjauksen aivan 1930-luvun lopulla – samaan aikaan kun Ylösnousemuskappeli oli suunnitteilla Skanssin hautausmaalle ja restaurointiperiaatteita sittemmin uudistanut Turun linnan korjaussuunnittelu oli käynnistynyt. Kesänsä Erik Bryggman perheineen vietti Kulhon saarella.

Erik Bryggman vaikutti yhdessä arkkitehti Alvar Aallon kanssa merkittävästi funktionalismin läpimurtoon Suomessa. Huvila-arkkitehtuuri muodostaa Erik Bryggmanin laaja-alaisessa tuotannossa tärkeän, alan kansainvälisissä julkaisuisakin esitellyn osan. Katariinanlaaksoon 1920-luvun lopulla rakennettua Villa Solinia pidetään tyylillisen kehityksen vedenjakajana, jolloin klassisen arkkitehtuurin rinnalla näkyvät funktionalismin vaikutteet. Kehityskulku klassismista funktionalismin kautta 1940-luvun her-

käpiirteiseen arkkitehtuuriin ilmenee oivallisesti myös Kaksikerran huviloissa.

Moni Erik Bryggmanin Turkuun ja Kaarinaan suunnittelema huvila kuuluu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle. Kaksikerran huviloista valikoimaan on hyväksytty Villa Erstan ja Villa Staffans, jotka on suojeltu myös rakennusperintölain nojalla.

Kaksikerran huvilat

Hylkilahdessa, Niemenkulman kärjessä sijaitsevan Tusculumin alkuperäinen

Villa Erstan. Kuva: Turun museokeskus, Sanna Kupila 2009.

nimi on Villa Erstan. Se on pieni klassistinen paviljonkityyppinen kesähuvila, jonka avoterassia suojaavaa päätyä ja sivustan eteiskuistia kannattavat neljä pylvästä. Erik Bryggman laati kauas melle näkyvän huvilan piirustukset vuonna 1928.

Lempälän kylässä, Vapparin rannalla sijaitsevan Leppärannan alkuperäinen nimi on Villa Kaino. Nimensä se on saanut alkuperäisten omistajien, rakennuttaja ja maalarimestari A. Kainon sekä palstan omistaneen koristemaalari Jorma Kainon mukaan. Juhannukseksi 1935 valmistunut huvila toteutettiin jo alkuun talviasuttavana. Sen rakensi kaksikertalainen M. Ekström. Rakennukseen tehtiin olohuone, makuuhuone, keittiö ja vilpola sekä sauna, saunaka-

Villa Staffans. Kuva: Ritva Nummiöra.

Villa Kaino vuonna 1935. Kuva: Turun museokeskus.

mari ja vaja, jotka sijoitettiin siipiosaan. Rakennuksen huonejakoa muutettiin ja se menetti osan alkuperäisestä puhdaslinjaista funktionalismia edustaneesta ominaisluonteestaan vuosina 1967–1968 toteutetun laajennustyön myötä.

Vapparin rannalle Kalliolan kylään vuosina 1945–1946 rakennettu Villa Staffans pystytettiin vuorineuvos Allan Staffansin perheen omakotitaloksi. Staffansin kuoleman jälkeen paikan osti vuonna 1952 Kaksikerran seurakunta, joka korjasi sen pappilaksi. Kun Kaksikerran seurakunta liitettiin Martin seurakuntaan vuonna 1959, rakennus muutettiin leirikeskukseksi ja se sai nimen Senaps eli Sinappi.

Kirkon restaurointi

Kirkkosuntin rannassa sijaitseva Kaksikerran harmaakivikirkko rakennettiin vuosina 1765–1769 Turun kaupunginarkkitehti Christian Friedrich Schröderin suunnitelmien mukaan. Kirkko vihittiin käyttöön keskeneräisenä 10.12.1769. Tällöin siitä puuttui lattia ja penkit. Vasta vuonna 1842 kirkkoon rakennettiin alttari ja sen puinen tynnyriholvi koristeltiin ruusukemaalauksin. Kirkkotarha vihittiin vuonna 1852, mitä ennen sinne oli jo valmistunut von Bonsdorff-suvun hautakappeli.

Erik Bryggman suunnitteli Kaksikerran kirkon peruskorjauksen vuonna 1939 ja se toteutettiin seuraavana vuonna. Kirkkoon lisättiin keskuslämmitys ja sitä varten tehtiin pohjoisovulle matala kat-

Kirkkosali vuonna 1925. Kuva: Kaksikertaseura, Turun maakuntamuseo.

Kirkkosali Bryggmanin johdolla vuonna 1940 toteutetun restauroinnin jälkeen. Kuva: Kaksikertaseura, Turun maakuntamuseo.

tilahuone. Näkyvimvät muutokset tehtiin sisätiloihin: 1600-luvulta peräisin olevan alttaritaulun yläpuolelle enkeli-veistosten väliin ripustettiin risti, kirkon

länsipään rakennettiin parvi ja alttarikaide uusittiin. Vanhasta alttarista jäi jäljelle vuonna 1843 tehty kehys. Koke-musta kirkon restaurointiin Erik Bryggman oli saanut osallistuessaan Turun tuomiokirkon korjaukseen kymmenen vuotta aiemmin. Erik Bryggmanin tunnetuin ja suurin restaurointikohde on Turun linna, jonka suunnitteluun Bryggman kiinnitettiin vuonna 1938.

Tamminiemi – Bryggmanien kesäkoti Kulhossa

Bryggmanin perhe osti Asutushallituksen vuokratontilla sijainneen rakennuksen kesäkodikseen vuonna 1927. Mökin alkuperästä on ristiriitaista tietoa: toisen

mukaan se olisi vanha torppa, mutta ainakin henkikirjoihin Tamminiemi on merkitty 1920-luvun alussa Sigrid ja johtaja L. Lundgrenin huvilaksi. Vuosina 1925–1927 sen omisti ravintoloitsija ja johtaja David Löfgren. Erik Bryggmanin kuoltua joulukuussa 1955 se palveli tyttären, vuonna 1922 syntyneen sisustusarkkitehti Carin Bryggmanin kesäpaikana miltei tämän kuolemaan vuoteen 1993 saakka.

Tamminiemi oli Bryggmanin perheelle erittäin rakas ja he vaalivat sitä paikan vaatimatonta olemusta kunnioittaen. 1930-luvun vaihteessa Erik Bryggman laajensi rakennusta pituussuunnassa yhdellä huoneella ja lisäsi ullakon por-

taiden alle pienen keittiön. Ullakolle tuli pikkurui-nen piian kamari. Ikkunoihin hän lisäsi luukut, jotka antavat rakennukselle huvilamaisen tunnelman. Sittemmin vastaavat luukut ilmestyivät moneen läheiseen kesämökkiin; liekö Bryggmanin vaikutuksesta tai peräti suunnittelemina. Tamminiemessä on säilynyt lukuisia Erik Bryggmanin suunnittele-mia ja toteuttamia pieniä yksityiskohtia – kuten kääntyvä ikkunalauta ja lasten kiinteä kaappisänky – sekä Carin Bryggmanin jälkeen jättämä ja osin suunnittelema kalustus ja muu irtaimisto.

Carin Bryggman Tamminiemessä 1970-luvun alussa. Kerrotaan, että Carinin ohi lipuviin veneisiin näkyvät pöytäliinat herättivät tavatonta ihastusta. Kuva: Turun museokeskus.

2x-lehti aloittaa tässä numerossa sarjan, jossa on tarkoitus esitellä Kaksikerran kyliä yksi kerrallaan. Lisää saariemme kylärakenteesta, niiden historiasta ja merkityksestä on tulevissa 2x-julkaisuissa. Kaksikerrassa kylärakenne on säilynyt satoja vuosia kutakuinkin ennallaan, vaikka kylien elämä onkin mullistunut nykyajan liikenneyhteyksien ja muun kehityksen mukana.

Muistitieto menneistä ajoista elää silti vielä. Tällä kertaa paneudumme Penilän kylän elämään kahden ”kylänvanhimman”, Liisa Taurialan ja Anna-Liisa Lehmuksen opastuksella.

Eva Latvakangas

Kahden talon Penilä

Penilän kylä Kaksikerran lounaisosassa rajoittuu pohjoisessa järveen, etelässä mereen. Tienviitassa lukee Meri-Penilä, mutta asiantuntijoittemme mukaan Meri-Penilää ei ole olemassa; on vain Penilän kylä, jolla on sekä meren- että järvenrantaa.

Kylässä on kaksi taloa, Alitalo ja Ylitalo. Alitaloa eli Ali-Penilää sanotaan myös Mattilaksi, Yli-Penilää taas Yrjöläksi. Historiankirjat antavat niille hiukan toiset nimet: Alitalo oli Martintalo, Ylitalo Yrjöntalo.

Samaisen Kaarinan historian mukaan Penilän kylä on joskus keskiajalla erotettu Kierlästä. 1540 siihen kuului neljä taloa. Yhden omisti tuomiokirkon Sielujen alttari, kolme muuta olivat verotaloja. Sielujen alttari panttasi talonsa ja

menetti sen kruunulle. Muut talot yhdistettiin yhdeksi tilaksi 1550.

Molemmat autioituivat 1600-luvun katovuosina, mutta ovat sen jälkeen olleet viljeltyinä.

Muuttokuorma veneessä

Monia viljelijäpolvia myöhemmin, vuonna 1925, Liisa Taurialan vanhemmat Uno ja Alli Mäkinen olivat käymässä Allin serkun luona Kaksikerran Naulassa. He ihastelivat kauniin valkoista taloa läheisen Penilän Ylitalon vieressä. Vähän sen jälkeen Ylitalon isäntä Karl Hedström kuoli, ja Ylitalo joutui myyntiin.

- Tulkaa nyt katsomaan ja ostamaan, siellä on käynyt niin ostajia ja kuuluvat pitävän, kirjoitti Aili Naula serkulleen

Liisa Tauriala asuu Ylitalossa, missä hän on syntynyt ja viettänyt koko nuoruutensa. Hänen muistitietonsa kylän elämästä on sikäläkin korvaamattonta, että hän on kirjoittanut päiväkirjaa joka päivä siitä pitäen kun oppi kirjoittamaan. Liisa kuvassa oikealla. Anna-Liisa Lehmus taas tuli Alitalon maille 50 vuotta sitten nuoren perheensä kanssa kesäasukkaaksi, mutta juurtui kesämaahansa niin lujasti, että jäi eläkkeelle päästyään vakituisesti Penilään asumaan. Kuva: Eva Latvakangas.

Allille. Kirje on Liisalla edelleen hyvässä tallella.

- Muistaakseni siinä oli irtaimistoinen hinta 200.000 mk. Kyllä se on kauniilla paikalla, rakennukset ovat sellaiset tavalliset ja ihan uusi tiilinavetta, Aili houkutteli.

Mäkiset tulivat ja ostivat. Muuttokuorma tuotiin veneellä Sauvosta, missä nuori perhe oli asunut Allin vanhempien talossa. Kaksikertaan ei silloin ollut tieyhteyttä, eikä saaren ympärikään johtanut kunnon tietä.

Liisa muistaa äitinsä kertoneen, että kun hän ensimmäistä kertaa avasi Ylitalon oven, hän katsoi ympärilleen ja sanoi:

- Tänne tulen, enkä ikinä mihinkään täältä lähde.

- Eikä lähtenyt, Liisa Tauriala todistaa.

- Sisareni Eila, joka jäi taloon asumaan, piti mammasta huolta hänen elämänsä loppuun asti.

Liisa itse syntyi kaksi vuotta Penilään muuton jälkeen, viimeisenä neljän tyttären katraasta.

Soutaen kouluun

Ylitalon päärakennus oli vanha ja pitkämallinen. Siinä oli vain tupa ja porstuakamari vieraita varten. Kylmä ja huonokuntoinen talo hajotettiin 1950-luvulla, ja uusi rakennettiin samoille sijoille. Rakennusmiehet tulivat Paraisilta.

Liisa kävi ensimmäiset kouluvuotensa Kaksikerran vanhassa kansakoulussa saaren pohjoisrannassa. Koulukyydeistä ei siihen aikaan nähty untakaan:

- Talvisin hiihdimme Alitalon Ullan kanssa yli järven. Sulaan aikaan Ullan äiti tuli soutamaan meidät Myllykylän päästä Hyyrtilään, ja sieltä kävelimme metsän läpi kouluun. Koulun jälkeen hän oli taas Hyyrtilän rannassa meitä vastassa.

Kelirikko aikaan tytöt kävelivät koululta Hylkilahteen asti ja odottivat siellä bus-

sin tuloa. Liisa muistelee bussikyytejä päivien hauskana kohokohtana:

- Denis Johansson, myöhempi urheilija-legendana, kulki samalla bussilla. Hän oli kova puhumaan ja paha suustaan, muttei koskaan kiusannut meitä.

Penilän kylä mereltä päin nähtynä. Kuva: Ritva Nummiora.

Liisan ja Ullan aikana koulussa oli 20 oppilasta. Opettaja Martta Purokoski opetti molempia luokkia yhdessä. Liisa muistaa opettajansa päteväenä ja mukavana ihmisenä.

- Hän koulutti meitä muutenkin: opetti, miten vaatteet viikataan nätisti tuolin karmille kun mennään nukkumaan. Ajattelen häntä vieläkin kun illalla viikkaan vaatteitani.

Hedmanin Elli teki koululapsille ruokaa, soppaa tai puuroa. Leivät ja maito tuotiin kotoa mukaan, ja pöytäliinakin piti olla omasta takaa, ettei pulpetti sotkeentuisi. Kun kannen väliin pantiin kirja, pulpetista tuli tasainen pöytä.

Tytöt maatalon töissä

Niin Alitalossa kuin Ylitalossakin tehtiin maatalon töitä koko perheen voimin. Ylitalossa oli viisi lehmää ja kaksi hevosta. Mäkisen tytöt joutuivat kaikki raskaisiin töihin, kun ei talossa ollut poikia.

Renki, Vilho Viljanen, oli Liisan mukaan kuin talon oma poika; hän alkoi kirjeensäkin aina ”Hyvä kotiväki...”

Kesälomalla oltiin mukana heinäpellolla, nostettiin perunaa ja puitiin viljaa. Vilja heitettiin hangolla puimahuoneen pöydälle. Pähin paikka oli Liisan mielestä akanakoppi: siinä oli reikä, josta

akanat lennätettiin ulos ja levitettiin sitten maahan.

Talon töissä autettiin tarpeen tullen myös naapureita. Kun Alitalon poikamiesisäntä joutui lähtemään sotaan, Ylitalon isäntä hoiti sillä aikaa hänenkin peltonsa. Alitalon isäntä friiaili sittemmin yhtä Ylitalon tyttäristä, mutta lupavasti alkaneesta romanssista ei lopulta päästy sen pitemmälle.

Muuten Penilässä, niin kuin muuallakin Kaksikerrassa oli usein tapana hakea puoliso lähitalosta tai -kylästä. Manteereesta eristyneeltä saarelta lähdettiin harvoin muualle friiaamaan; tutussa oli saarelaisten mielestä parempi vara.

Molemmilla taloilla oli pari torppaa, joissa oli ennen sotia kunnan vuokralaisia. Sodan jälkeen huonokuntoiset torpat hävitettiin ja tilalle rakennettiin uudisrakennuksia, joihin majoitettiin kesäasukkaita. Heidän odotettiin osallistuvan ainakin talon heinäntekoon. Se oli monelle kaupunkilaiselle kesän kohokohta. Pellolle tuotiin puolilta päivin hernekeittoa ja pannukakkua ja iltapäivällä kahvia.

Anna-Liisa Lehmus oli yksi kesäasukkaista. Hän osti miehensä kanssa 1967 yhden Alitalon eli Mattilan torpista ja vietti siellä sen jälkeen kaikki kesänsä. Talosta saatiin muun muassa jokapäiväinen maito.

- Maitokannu vietiin illalla talon navettaan ja haettiin sitten täytenä pois, Anna-Liisa muistaa.

Pelkkää työtä ei silti Mäkisenkään tyttöjen elämä ollut. Kunnassa oli 1950-luvulla laulukkuoro, ja nuoriso kävi Maaseudun Nuorten kokouksissa ja illanvietoissa. Liisan mukaan nuoret kokoontuivat myös usein Alitaloon, jonka Kustaa-isäntä oli hauska mies ja jutteli mielellään heidän kanssaan.

Koulutusta bussissa

Anna-Liisakin oli 60-luvulla mukana. Hän muistaa kesätunnelman nousseen jo bussissa matkalla torpalle.

- Bussissa kuuli kaikki päivän asiat ja kaikkien kuulumiset. Vanhat kouluttivat

siinä nuoria – eräskin tädeistä opetti tyttöjä kutomaan sukan kantapäätä.

Kuljettajalla oli tapana opettaa nuoria kohteliaisuuteen. Sanottiin päivää ja kiitos ja näkemiin.

- Kerran bussin takaovi ei auennut, kun pysähdyttiin. Kuski avasi vain etuoven. Kun pojat kulkivat ulos kuskin ohi, tämä tiukkasi: Mikä unohtui kun nousit bussiin? ja jokaiselta piti kuulua ”päivää” ja ”kiitos” ennen kuin he pääsivät ulos.

1960-luvun lopulla, ennen vuoden 1968 pakkoliitosta, maanomistajat myivät kymmenittäin kesämökkipalstoja kaupunkilaisille. Penilänkin kesäelämä vilkastui.

Liisa Tauriala oli koulunsa päätettyään toimistotöissä Kaksikerran ”keisariksi” sanotulla talousneuvos Väinö Saariolla Myllykylässä. Kun Saario nimitettiin Naantalın verojohtajaksi, Liisa seurasi häntä Naantalın verotoimiston palvelukseen.

Sittemmin naimisiin mentyään Liisa muutti pois Penilästä, mutta kun Ylitalo myöhemmin siirtyi hänen tyttärensä Outin perheelle, Liisa sai sen pihapiiriin oman talon ja asuu taas lapsuutensa kodissa.

Myös Anna-Liisa muutti eläkkeelle jäätyään miehensä kanssa kesätorppaansa pysyvästi. Penilän kylä on molemmille ainoa oikea koti.

Penilän kylän historiaa

Keskiajalla asutetussa Penilän kylässä oli vuonna 1540 neljä taloa, joista kolme oli verotaloja ja yksi Turun tuomiokirkon Sielujen alttarille kuulunut lampuotitalo. Kylässä oli ilmeisesti keskiajalla viideskin talo, sillä Sielujen alttarilla oli 1400-luvun lopulla kaksi lampuotitaloa. Sielujen alttarin talo

peruutettiin kruunulle vuonna 1548 ja vuosina 1573–1597 se oli luovutettuna lainan pantiksi Brinkhallin herralle Hannu Erikinpojalle.

Penilän kylästä tuli kaksitaloinen 1500-luvun puolivälissä, jolloin kolme verotaloa yhdistettiin. Vuoden 1579 vai-

Alitalo eli Ali-Penilä vuoden 1910 paikkeilla, keskellä emäntä Vaksam. Tila kuului vuodesta 1904 torppari Kalle Vaksamille ja sittemmin hänen pojalleen Villiam Valdemar Vaksamille vuoteen 1935, jolloin sen osti maanviljelijä Eino Haloinen. Kuva: Kaks kertaseura/Turun museokeskus.

Charta

PENNILA Bys

AGOR

Maakunta O: Nummis Maan
Söcken P: Hälsä M: Väster Län

Asiakas

En 1835 års Skatteskattens i denna Bygd till
 sig förklarad och till den i denna Bygd
 till följande i denna Bygd till följande
 (P: Hälsä M: Väster Län)
 Enkelt Skattens

Ei lainvoimainen maanmittausasiakirja

Pennilän isojakokartta vuodelta 1834. Kylätontille on merkitty kirjaimella A. Ylitalo ja kirjaimella B. Alitalo. C on ilmeisesti Alitalon navetan tontti. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, digi.narc.

heilla verotalo jäi autioksi. Koska auto-
kausi eli kyvyttömyys maksaa veroja
jatkui pitkään, tuli siitäkin vuonna 1599
kruununvalo. Penilän molemmat kruu-
nuntalot autoituivat jälleen 1600-luvun
alussa, mutta ainakin 1640-luvulta läh-
tien ne olivat jatkuvasti asuttuja. Viljeli-
jät vaihtuivat tiheään. Molemmat talot
ostettiin perinnöksi vuonna 1760: Alita-
lon lunasti Alitalon Jaakko Heikinpoika
ja Ylitalon Juho Simonpoika.

*Penilän eli Penilän tiluskartta vuodelta 1698. Kruunun omistuksessa olleet kaksi taloa sijaitsivat rinnakkain samaisella kylätontilla, jossa Ali- ja Yli-Penilän talot yhä edelleenkin ovat. Maanmit-
taushallituksen uudistusarkisto, digi.narc.*

*Liisa Mäkinen Ylitalon eli Yli-Penilän portilla 1920-luvun jälkipuoliskolla. Yli-Penilän vanha pääraken-
nus purettiin vuonna 1953. Tila siirtyi torppari Karl V. Hedströmiltä vuonna 1910 Uuno Mäkiselle. Kuva:
Kakskertaseura/Turun museokeskus.*

Kaksikerran Seuraintalo. Kuva: Jarkko Koskinen.

Kaarin Kurri

Liikunnan iloa

Vuoden 2016 Kaksikertapäivän teema on Kulttuuria ja liikuntaa 100 vuotta. Aihe nivoutuu oivallisesti Euroopan kulttuuriperintöpäivään, jota vietetään tämän vuoden syyskuussa teemalla Porukan paikat, yhteiset ympäristöt. Mikä olisikaan sopivampi paikka juhlateemojen viettoon kuin Kaksikerran vuonna 1934 rakennettu suojeluskuntatalo – nykyään Maataloustuottajain Kaksikerran Yhdistyksen omistama seuraintalo – joka on palvellut myös monenlaisten urheilu- ja liikuntatapahtumien työssijana.

Nykyaikaisen liikunnan katsotaan saaneen alkunsa 1800-luvun puolivälissä, jolloin ryhdyttiin harrastamaan voimistelua, yleisurheilua ja purjehdusta al-

kuun leikki- ja sitten myös kilpailumielessä. Pian mukaan tulivat pyöräily, luistelu ja hiihto, jotka Turussa olivat jo 1800-luvun lopulla hyvin suosittuja.

Liikuntaharrastusta edistivät kaupungissa lyseoiden voimistelunopettajat, mutta se kuului pian myös maaseudun pikkukoululaisten arkipäivään. Kansakouluihin liikunnanopetus tuli vuonna 1866 ja 1880-luvulla se otettiin osaksi niiden opetusohjelmaa. Ala-kansakoulussa opetettiin välitunneilla voimisteliikkeitä ja leikkejä. Pojilla oli yläkansakouluissa voimistelua 6,5 tuntia viikossa. Työille se suotiin pitkään vain välitunneilla, jolloin ohjelmassa oli vapaita liikkeitä ja marssimista. Liikuntapaikka oli luonnollisesti koulun piha, joka tarjosi

avoimen kentän myös monenlaisille pallopeleille. Kakskertaan koulu saatiin vuonna 1883 ja Satavaan vuonna 1930. Liikuntaluokat rakennettiin 1930-luvulla käsityöluokkiin, joihin hankittiin voimistelutelineitä. Mukaan astuivat koulujen väliset urheilukilpailut.

Puhuttaessa liikunnasta ei työtä, huvia ja harrastusta aina ole helppo erottaa toisistaan. Se, mikä herrasväelle oli huvia, oli jo vuosisatoja ollut kansan työtä tai liikkumismuoto ja lasten sekä lastenmielisten kilvoittelua tai leikkiä. Kakskertalaiset ja satavalaiset maanviljelijät seilasivat maitotuotteita purjeveneillään kaupunkiin. Turkulaiset huvilanomistajat – jotka yleensä olivat järjestäytyneet vuonna 1865 perustettuun pursiseuraan Airisto Segelsällskapetiin – veneilivät, kalastivat ja purjehtivat vain ilokseen. Uimahuoneet olivat jo 1800-luvulla hu-

Kakskertalaista hiihtoelegenssia. Tytöistä vasemmanpuoleinen on Helmi Honka ja oikeanpuoleinen Helmi Laine. Kuva: Kakskertaseura/Turun museokeskus.

Uimareita Nikkilän rannassa 1920-luvun puolivälissä. Kuva: Kakskertaseura/Turun museokeskus.

viloiden itsestään selviä rantavarusteita, mutta uimapaikkoja tarjosivat myös lukuisat luonnonrannat. Luisteluun, keltakailuun ja hiihtoon tarvittiin vain hyvät talvikelit.

Turussa toimi 1800-luvun lopulla jo lukuisa voimistelu- ja urheiluseuroja. Kaksikerran yhdistystoiminta saavutti 1900-luvun vaihteessa. Varsinaisia urheiluseuroja Kaksikerrassa oli 1900-luvun alkupuolella kaksi, mutta myös muut yhdistykset ottivat liikunnan osaksi toimintaansa. Aivan vuosisadan alussa perustettiin työväenhenkinen urheiluseura Kakstuumaisten ja Kaksikerran mamienseura. Pian mukaan liittyi tänä vuonna 100 vuotta täyttävä Nuorisoseura kesäjuhlineen, joiden yhteydessä järjestettiin juoksu-, uinti- ja kolmiottelukilpailuita. Kevättalvella Maarian päivänä Nuorisoseura järjesti hiihtokilpailut. Myöhemmin sen toimintaan kuuluivat mm. lentopallo, painonnosto ja pöytätennis.

Kakstuumaisten toiminta oli lakannut jo ennen kuin uusi urheiluseura, SVUL:oon liittynyt Kaksikerran Koetus, perustettiin 1920-luvulla. Koetuksen toimintakin hiipti jo 1930-luvulla, jolloin suojeluskunnan suosio kasvoi ja sen aktiivinen urheilutoiminta veti mukaansa liikunnanharrastajat. Kaksikerran suojeluskunta – sittemmin Hirvensalo-Kaksikerran ja Merisuojeluskunta – rakensi myös oman toimitalon, joka tarjosi tilat sisäliikunnalle. Suojeluskunnan piirissä harjoitettiin hiihtoa, ammuntaa, suunnistusta, yleisurheilua ja soutua. Kilpaurheilulajeihin

kuului jopa sotilasottelu, jonka yksi osio oli käsikranaatin heitto. Naisten liikuntapalveluista huolehtivat Lotat, jotka harrastivat naisvoimistelua ja hiihtoa.

Suojeluskunnan lakkauttamisen jälkeen urheilukilpailujen järjestämisestä otti vastuun Kaksikerran kunta, mutta monet toiminnat säilyivät yhä edelleen yhdistysten hallussa. Lasten uimaopetuksesta alkoi 1950-luvun puolivälissä huolehtia Mannerheimin lastensuojeliiton Kaksikerran osasto, joka järjesti lapsille ilmaisia uimakouluja ainakin Brinkhallin ja Nikkilän rannoissa. Talvela ohjelmassa oli nappulahiihtoa ja muita tempauksia.

Kortensa kekoon kantoivat myös yksityishenkilöt. Melkoinen ponnistus oli pujottelurinteen raivaaminen Nunnavuoren rinteeseen. Sen tekivät viereisen kesämökin omistaja Toivo Ristolainen poikansa Joukon ja toisen innokkaan alppihiihdon harrastajan Klaus Aallon kanssa. Työt aloitettiin syksyllä 1953 välineinä lapio, kanki ja vesuri sekä räjähdysaineet suurimpien kivien pirstomiseen. Brinkhallin maille rakennettu, meren jäälle päätyvä pujottelurinne oli käytössä 1960-luvulle, jolloin sen korvasi Hirvensaloon rakennettu laskettelurinne.

Varhaiset seurat olivat paikallisen yhdistystoiminnan pioneereja ja ne synnyttivät uudenlaisen järjestäytyneen vapaaajan toiminnan mallin, jota Kaksikertaseurakin on kantanut nykypäiviin. Kaksikertaseura on huolehtinut aikoinaan

koulun luistelukentän jäädyttämisestä ja hiihtolatujen raivaamisesta Hennalan maastoon sekä järjestänyt veneily- ja retkeilytapahtumia. Viimevuosien panostuksiin kuuluu mm. pyöräily järven ympäri. Sen tavoitteena on edistää lii-

kuntaa ja kiinnittää huomiota saarelta puuttuviin turvallisiin kevyenliikenteen väyliin.

Risto Koivunen kavereineen jääkiekon tiimellyksessä meren jäällä. Kuva: Kakskertaseura/Turun museokeskus.

Elli Tukkimäki joukkueineen valmistautumassa vuonna 1948 voimistelujuhille. Kuva: Kakskertaseura/Turun museokeskus.

Kaksikerran Koetus ry

Kaksikerran Koetus sai alkunsa 14.2.1926 Kaksikerrassa. Seuran ensimmäinen puheenjohtaja Lauri Nieminen oli keksinyt seuralle nimen Voimistelu- ja urheiluseura Koetus. Johtokunnassa oli kahdeksan miestä ja tilintarkastajina toimi kaksi naista. Seura piti voimistelu- ja urheiluharjoituksia tarpeen mukaan. Jäseneksi voi päästä

sisäänkirjoitusmaksun suorittanut hyvämaineinen kansalainen, jonka johtokunta hyväksyi. Sisäänkirjoitusmaksu oli silloin 2 Suomen markkaa ja vuosimaksut olivat seuraavat: miehiltä 5 Suomen markkaa ja naisilta, sekä alle 16 vuotiailta pojilta, 3 Suomen markkaa. Tytöt eivät ilmeisesti ennättäneet urheilemaan, koska heille ei ollut määritelty maksua-

Runsas joukko nauttii vesijumpasta ja yhdessäolosta Kuntolan altaalla. Kuva: Piia Kramsu.

kaan. Mikäli halusi, oli mahdollista maksaa 50 Suomen markkaa, jolla pääsi suoraan ainajäseneksi. Urheiluvälineitä hankittiin varojen kerryttyä ja ensimmäisiä hankittavia välineitä olivat keihäs, kiekko ja kuula.

Olemassa olevissa asiakirjoissa ei ole mainintaa, miten pitkään alkuperäinen Koetus toimi aktiivisesti, mutta uuden heräämisen seura koki 79 vuotta myöhemmin 22.2.2005, jolloin yhdistys perustettiin uudella nimellä Kaksikerran Koetus ry. Uuden syntymisen myötä seuran ohjelmaan kuului aiemmin usean vuoden ajan Kaksikerran ympärijuoksu, jonka järjestäminen on ollut suuri ponnistus pienelle urheiluseuralle. Koetuksen ohjelmassa on ollut talvisin säiden salliessa huolehtia, että Harjattulassa on ollut latulenkki. Lisäksi vesijumppa on saavuttanut suuren suosion. Sitä on järjestetty Harjattulan Kuntolassa syksyisin ja keväisin 12 kertaa kauden aikana.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 90 vuotta seuran perustamisesta. Nykyisin yhdistyksen toiminnan pääpainona on edistää kunto- ja liikuntaharrastusta Kaksikerran, Satavan ja Hirvensalon asukkaiden keskuudessa. Yhdistykseen kuuluu 44 jäsentä, joista yli puolet käy aktiivisesti vesijumppassa. Viime vuoden aikana yhdistys on liikuttanut vesijumppaajia kaikkiaan 500 suorituskertaa. Tänä juhlavuonna Kaksikerran Koetus liikuttaa huomattavasti enemmän väkeä alkavan kesäliikunnan myötä. Kesällä Harjattulassa alkaa parillisten viikkojen tiistai-iltaisen leikkimielinen frisbee-

golfin ja petanquen peluu. Kannustamme ihmisiä saapumaan paikan päälle pyöräillen tai kävellen. Viime vuonna tapasimme seuran jäseniä myös muissa tapahtumissa: vappubrunssilla, joulupuorolla ja tietysti seuran vuosikokouksessa. Tänä vuonna osallistumme Kaksikertapäiville, joten mikäli kiinnostus seuran toimintaan heräsi, niin tule silloin keskustelemaan kanssamme tai ole yhteydessä meihin kotisivujemme kautta (www.kaksikerrankoetus.fi).

Frisbee-golfia Harjattulassa. Kuva: Pii Kramsu.

Jumppaa hirsiseinien suojissa

Vanha pappila, Hennala, tarjoaa tilat monenlaiseen toimintaan. Vanhojen hirsiseinien suojissa jumppaavat sekä naiset että miehet, vieläpä samana iltana. Alku- ja loppuverryttelyksi käyvät pöytien siirtely ennen ja jälkeen jumpan. Tunnin jälkeen tila on jälleen valmis ottamaan vastaan vaikka pieniä päiväkerholaisia.

Naisten jumpalla on pitkät perinteet. Jumpparyhmän, vaikka silloin taidettiin puhua naisvoimistelusta, perusti Kaksikerran nuorisoseura vuonna 1970. Tilat toimintaan löytyivät koululta. Koulun liikuntasali ei ollut järin suuri, mutta tilaa ja happea riitti jumppaajille, kun ovi käytävään oli auki. Toiminta oli muutenkin mutkatonta, koulun avainta säilytettiin yhteisesti sovitussa paikassa, erillistä henkilökuntaa ei jumppailtana tarvittu. Myöhemmin kaupungin byrokratian myötä koululle oli palkattava vahtimestari iltatoimintaa varten, ”vahtimaan jumppaajia”, muistelee eräs aktiivinen harrastaja.

Jumpan pitkäaikainen vetäjä Elina Mämmi on elävä esimerkki liikunnan ilosta. Elina jumppaa ryhmän mukana, itse asiassa on jumpannut jo yli 30 vuot-

ta. Joinakin vuosina jumppaa on ollut jopa kaksi perättäistä ryhmää eikä Elinan vauhti ole hiipunut. Lisäksi hän pyöräilee – lähes säällä kuin säällä - reilun 10 kilometrin matkan kotoaan Hennalaan. Elinan esimerkin innoittamana ryhmässä on edelleen perustajajäseniä.

Jumpan suosio on vaihdellut, välillä ryhmiä on ollut kaksi viikossa. Koulun lisäksi ryhmä on kokoontunut Seuraintalolla ja Hennalassa. Koulun remontin valmistuttua palattiin toiveikkaana takaisin koululle, kunnes sieltä jouduttiin lähtemään vuonna 2007 Kaksikerran koulun siirtyessä Haarlan tiloihin. Hennala tarjosi jälleen tilat. Jumppa on nyt osa Martin seurakunnan toimintaa. Nykyisin jumppaajia on kerrallaan 10-15, sen verran mitä Hennalan alakertaan toisia sohimatta mukavasti mahtuu.

Naisten jumppa on reipasta ja rytmikästä, kaikkia lihasryhmiä sopivasti rasittavaa. Hennalan yläkerrassa miehet keskittyvät venyttelyyn rauhallisen musiikin tahdissa. Vetreät miehet ovat jumpanneet 1990-luvun alkupuolelta alkaen, jolloin ryhmää veti fysioterapeutti Tarja Kaskimäki. Alussa kokoonnuttiin Kaksikertatalolle. Kaksikertaseuran ala-

Kuvassa Jari Kääriä, Jarl Lindström ja Unto Mujunen. Kuva: Virve Myllymäki.

kerhona aloittanut jumppaporukka on – naisten tavoin – osa seurakunnan toimintaa. Tunnin aikana hoidetaan sekä kehoa että mieltä. Yksi jumppaajista luonnehti ryhmää myös keskustelukerhoksi. Perinteeksi on myös muodostunut, että jumpan jälkeen synttärisankari tarjoaa kahvit Satavan kyläkaupalla. Kevään viimeisen jumpan jälkeen lämmitetään Hennalan rantasauna ja heitetään talviturkki pois. Nykyisin miesporukan vetäjänä on Ismo Kaskimäki.

Mahdollisuus harrastaa omilla saarilla on tärkeää. Molempia jumpparyhmiä yhdistää innokkuus yhteiseen liikkumiseen. Muuttuneet olosuhteetkaan eivät

ole lannistaneet ryhmien liikuntahaluja. Vaikka naisilta – kirjaimellisesti – hävisivät tilat koulun myötä, ei naisporukka lannistunut. Uusi tila etsittiin ja löydettiin lähialueelta. Kotisaarilta ei tarvinnut poistua.

36 vuotta paikallisteatteria

– Kaksikerran Nuorisoseura –

Kaksikerran Nuorisoseura on ylläpitänyt teatteritoimintaa yhtä soittoa jo 36 vuotta putkeen. Tänä vuonna Kaksikerran Nuorisoseuran perustamisesta tulee kuluneeksi 100 vuotta ja ylpeänä voimme todeta, että vielä teatterihenki pihisee. Tosin välillä yskähdellen, mutta kuitenkin... Vuosikokouksen yhteydessä juotiin 100-vuotisjuhlahahvit ja paikalle oli saapunut pieni joukko nuorisoseuralaisia ja edustajia paikkakunnan eri seuroista. Mukana oli myös Tuula Ristimäki, joka Sastamalasta asti tuli tervehtimään tuttuja. Tuulahan oli aikoinaan seuran puheenjohtajana varsinainen aktivaattori, jonka toimet johtivat nuorisoseuran ennennäkemättömään kukoistukseen.

Ei kuvitellut Tuula silloin 40 vuotta sitten polkaistessaan näyttämön pystyyn, että teatterikärpänen asettuu pidemmäksi aikaa tänne laitakaupungin saarille. Keskusseuralta ilmoitettiin, että teatteriharrastuksen aloittava seura saisi avustusta ammattiohjaajan palkkaamista varten, Tuula muisteli teatterin alkuaikoja. Hän nappasi heti asiasta kiinni ja ilmoitti keskusseuraan, että meillä aloi-

Mummo, Inkeri Tuominen. Kuva: Pia Vainikka.

tetaan juuri nyt tekemään teatteria. Kukaan muista tuolloisista johtokuntalaisista ei ollut mukana asiasta sopimassa – ei edes tiennyt, että tällöinen mahdollisuus on olemassa. Tuula neuvotteli Turun Kaupunginteatterin näyttelijä Usko Keskinen ohjaajaksi ja värväsi kylältä väkeä näyttelijöiksi ja niinpä ”Kaksikerran Kansallisteatteri” oli syntynyt. No avustusrahat eivät toki riittäneet kuin härnäykseksi, mutta tansseja järjestämällä saatiin kuin saatiinkin kulut peitettyä ja se mahdollisti harrastuksen jatkumisen.

Teatteriesityksen valmistaminen vaatii sitkeyttä, sitoutumista ja osallistumista sellaisiin asioihin, joita ei välttämättä osaa edes ajatella kuuluvan teatterin

harrastajan kuvioihin. Kulussit, puvustus, markkinointi, kaikki vaativat paljon työtä ja vaivannäköä. Onneksi omasta porukasta löytyy osaavia henkilöitä, jotka jaksavat vuodesta toiseen rakennella näyttämöä ja katsomoa, sekä toisia jotka osaavat suunnitella julisteita ja huolehtia nettisivustojen ajankohtaisina pysymisestä.

Puvustuksessa on tärkeää, että se tukee esitettävää tarinaa. Jokainen joutuu klohnamaan nurkkiaan, jos jotain sopivaa löytyisi. Itsekin on asuja ommeltu ja Tarja Vuolan vaateaittaa käytetään usein apuna. Myös kirpputoreilta tietenkin löytyy tilpehööriä, mutta ovat peijoonit keksineet, että niilläkin tavaroilla voi ansaita paremmin...

Opettaja, kuvassa Martti Luolamaa, Rita Lappalainen ja Ralf Hjorth. Kuva: Pia Vainikka.

On ollut ilo totella erilaisia ohjaajia, vanhoja ja nuoria, miehiä ja naisia. Toiset ovat vaativia, kiroamalla haukkuvat lyt-tyyn ja harrastajapoloinen on aivan pi- halla, kunnes yhteinen sävel löytyy. Toiset puolestaan ystävällisesti puhu- malla yrittävät saada näyttelijän ymmär- tämään rooliaan ja toimimaan sen mu- kaan.

Usko Keskisestä aina muistuu mieleen perusopetukset, kuinkas muuten. Hän- hän oli ensimmäinen ”guru” joka tupsah- ti meidän – teatterinharrastajien untu- vikkojen – oppaaksemme, neitseelliseen maaperään, etten sanoisi. Hän oli meille ihmemies, johon me uskoimme ja luo- timme. Hän opetti miten päin käännä- tään näyttämöllä ja että alusta asti pitää olla roolijalkineet jalassa, jotta ”astunta on oikea”. Hän myös opetti, että näytte- lijä ei koskaan saa sairastua ja jos hän kuolee, tulee siitä ilmoittaa kaksi viikkoa aikaisemmin.

Paras ohjenuora ja yhteen hitsautumi- sen taikasanat ”Auta sinä minua, niin minä autan sinua!” on Keskisen lansee- raama lause, jota edelleen joka esityksen alussa toistetaan piirissä toinen toisiam- me kädestä kiinni pitäen. Sopisi varmaan muuallekin kuin harrastajateatterin ta- kahuoneen jännittäjille...

Jotta näytelmästä tulee teatteria, se vaatii yleisön. Iloisina olemme saaneet havaita, että kyllä sitä jostain aina pai- kalle ilmestyy enemmän tai vähemmän. Aina ei näytelmä kiinnostaa, mikä on ym- märrettävää. Mutta on henkilöitä, jotka

ikään kuin tuntevat velvollisuudekseen tulla katsomaan joka kevät esitystä. Kai- kille katsojille haluamme sanoa nöyrän kiitoksen, sillä ainoastaan katsojien tuo- mat pääsylipputulot mahdollistavat har- rastuksen jatkumisen.

Vuodesta 1980 alkaen on teatteria saarilla harrastettu. Välillä pidettiin lyhyt luova tauko, mutta meno jatkuu. Kolme viimeisintä näytelmää ovat olleet

2014 Katja Krohn: *Iso paha susi*, ohjaus Minna-Stiina Saaristo

2015 Sirkku Peltola: *Mummun saap- paassa soi fox*, ohjaus Kati Urho

2016 Anneli Pukema: *Rakastettu Johans- son*, ohjaus Kati Urho

Teatterin kotisivuilta www.kaksikerran- nuorisoseura.fi löytyy koko mennyt oh- jelmisto ja kuluvan kevään näytännön esittely. Sieltä voi tehdä myös paikkava- raukset näytäntöihin.

Kuvat ovat vuoden 2015 näytelmästä ”Mummun saappaassa soi fox”.

Kaupunginosaviikko

Liikkumisen iloa saarilla

Kaksikerta-Satava 27.6.-3.7.2016

Maanantai 27.6. kello 17-18.30

Vanhan myllyn luona

Tule tutustumaan Satavan saarella sijaitsevaan Nikkilän myllyyn, joka on peräisin 1700-luvulta. Kuule sen historiaa ja tulevaisuuden suunnitelmia. Käymme myös tutustumassa lähellä oleviin ryssän uuneihin. Tilaisuus on avoin kaikille, jalkaan hyvät kävelykengät ja säänmukainen vaatetus.

Kokoontuminen ensin Kaksikerran seurantalolle Samppaantie 90 Satava, mistä kävellen myllylle.

Vastuujärjestäjä Kaksikertaseura ry, Raimo Västinsalo, puh. 044 337 7541.

Tiistai 28.6. kello 12 alkaen

Joogatyypisiä tuoliharjoitteita

Eira Pekola johdattaa aikuiset joogatyypisten tuoliharjoitteiden pariin. Tule tutustumaan erilaiseen kuntoilulajiin. Paikalla myös kahvitarjoilu. Vapaa pääsy.

Tilaisuus järjestetään Kaksikertatalolla Vapparintie 118 Kaksikerta.

Vastuujärjestäjä Tiistaikerho, joka on jo 20 vuotta toiminut eläkeläisten vapaa-ajan toimintaryhmänä Kaksikerrassa, Marjatta Männistö, puh. 040 726 0865.

Tiistai 28.6. kello 18-20

Peli-ilta koko perheelle

Satavassa koko perheen pallopeili-ilta. Tervetuloa nauttimaan pelaamisen riemusta. Vapaa pääsy.

Tilaisuus järjestetään Kaksikerran seurantaloon kentällä Samppaantie 90 Satava.

Vastuujärjestäjä Kaksikerran Nuorisoseura ry, takana jo 100 vuotta aktiivista toimintaa saarilla, Marjo Uusi-Jaakkola, puh. 040 726 6956

Tiistai 28.6. kello 20-21

Frisbee golf ja petanque ilta aikuisille

Tule tutustumaan leikkimielisesti mitä on frisbee golf ja petanque. Mikäli sinulla on oma frisbee, ota se mukaan. Tilaisuus on avoin kaikille aktiivisille aikuisille.

Tilaisuus järjestetään Harjattulan kartanon alueella, tapaamme linja-auton päätepysäkillä Harjattulantie 84 Kakskerta.

Vastuujärjestäjä Kakskerran Koetus ry, toimintaa jo 90 vuoden ajan, Piia Kramsu, puh. 040 779 1069.

Keskiviikko 29.6. kello 15-19

Ihana iltapäivä meren äärellä

Tule tutustumaan Hennalan tiloihin ja nauttimaan hartaushetkestä kauniissa pappilassa. Rantasaunassa voi lämmitellä ja pulahtaa myös mereen uimaan. Oma pyyhe mukaan.

Tilaisuus järjestetään Hennalassa Hennalantie 10, Satava.

Vastuujärjestäjä Martin seurakunta.

Keskiviikko 29.6. kello 19 alk.

Nunnavuoren pronssikautinen hauta, Brinkhallin kartano ja makkarapaistoa laavulla.

Tule tutustumaan Nunnavuoren päällä olevaan pronssikautiseen hautaan. Kuljemme myös Brinkhallin kartanon maisemissa jatkaen matkaa laavulle makkarapaistoon. Tämä retki ei sovellu liikuntarajoitteisille. Laita jalkaan tukevat jalkineet ja säänmukainen vaatetus. Mikäli haluat paistaa makkaraa laavulla, ota mukaan omat eväät. Retki sopii kaikille luonnossa ennenkin kulkeneille.

Tilaisuus alkaa Brinkhallin uimarannan pysäköintialueelta Brinkhallintie 387, Kakskerta.

Vastuujärjestäjät kävelyreitti: Kakskerta-seura ry, Raimo Västinsalo, puh. 044 337 7541 ja laavu: Kakskerran Erä ry, Juha Mäki, puh. 0400 521 103.

Torstai 30.6. kello 17-19

Runebergin polku ja onkimista Marielundissa

Tule tutustumaan Runebergin polkuun ja lähde onkimaan merenrantaan Marielundiin. Ota mukaan onkivälineet ja kunnan jalkineet. Vapaa pääsy. Parhaat saaliit palkitaan.

Tilaisuus alkaa entisen Kakskerran koulun pysäköintipaikalta Kakskerrantie 964, Satava.

Polku on viitoitettu ja sen varrella on tietoa Marielundin historiasta.

Vastuujärjestäjä Kakskerran Kaksoispiste ry, Outi Kauppi, puh. 040 567 7946

Perjantai 1.7. kello 17-19

Seuraintalon ympäristötalkoot

Tule ja nauti yhdessä tekemisen riemusta. Talkoissa valmistellaan Seuraintalon ympäristöä lauantain yhteistä tapahtumaa Kakskertapäivää varten. Ota mukaan hyvät jalkineet, hanskat ja muut mahdollisesti välineet. Tilaisuus on avoin kaikille.

Tilaisuus on Kakserran Seuraintalolla, Samppaantie 90, Satava.

Vastuujärjestäjä Kakserran Nuorisoseura ry, Virve Myllymäki puh. 044 338 2249. Paikalla myös jäseniä seuraavista yhdistyksistä ja yhteisöistä: Kakserran Erä ry, Kakserran Koetus ry, Kaksertaseura ry, Brinkhallin ystävät ry, Kakserran Kaksoispiste ry, Tiistaikerho, Kakserran VPK, Kakserran Kotiseutuyhdistys ry.

Lauantai 2.7. kello 11-15

Kaksertapäivä

Kaksertapäivä on kaikille avoin kyläjuhla, jossa tänä vuonna otetaan erityisesti huomioon lapset. Heille on tarjolla mm. tempuillea, kisailua, ongintaa lapsille, leikkimielistä polkujuoksua ja lastentarvikkeiden filtikirppis, varaukset Marjo Uusi-Jaakkola puh. 040 726 6956. Tanssimusiikkia tarjoaa Turun Harmonikka-kerho. Ohjelmassa on lisäksi Kakserran käräjät, missä käräjäpuhujana Juhani Tamminen, sekä vuoden Kaksertalaisen julkistus. Buffetti on auki koko päivän ajan, sieltä löytyy erilaisia herkkuja. Tule nauttimaan mukavasta kesäpäivästä Satavan saarelle.

Tilaisuus on Kakserran Seuraintalon kentällä, Samppaantie 90, Satava.

Vastuujärjestäjä Kakserran Nuorisoseura ry, Virve Myllymäki puh. 044 338 2249. Järjestelyissä ovat mukana myös seuraavat yhdistykset ja yhteisöt: Kakserran Erä ry, Kakserran Koetus ry, Kaksertaseura ry, Brinkhallin ystävät ry,

Kakserran Kaksoispiste ry, Tiistaikerho, Kakserran VPK, Kakserran Kotiseutuyhdistys ry.

Lauantai 2.7. kello 12-17

Valloittavat värit

Tule tutustumaan värikkäisiin tilkkutöihin. Esillä on sängynpeittoja, seinävaatteita sekä pienempiä töitä.

Tilaisuus on Brinkhallin kartanon kahviossa 2.-14.7.2016 ti-su kello 12-17, Brinkhallintie 414, Kakserta.

Vastuujärjestäjä saarelainen Piia Kramsu, puh. 040 779 1069.

Sunnuntai 3.7. kello 15-17

Torpan esittely

Tule tutustumaan vanhaan torppaan Satavan saarelle. Torpalla myös mahdollisuus ostaa kahvia.

Tutustumispaikkana on museotorppa osoitteessa Salmenrannantie 4, Satava.

Vastuujärjestäjä Kakserran Kotiseutuyhdistys ry, Pirjo Laakso-Salmi, puh. 0400 707 199 tai Maria Pinjanainen, puh. 044 377 2997.

Sunnuntai 3.7. kello 17 alk.

Kakserran kirkko

Kauniissa Kakserran kirkossa suvikirkko, jonka hoitavat Pirkko ja Pekka Larkela sekä seurakunnan kanttori. Suvikirkon

jälkeen nautimme ulkona huoltokatoksessa kirkkokahvit.

Tilaisuus on Kakskerran kirkossa Kakskerran kirkkotie 110, Kakskerta.

Vastuujärjestäjä Martin Seurakunta sekä Kakskerran Nuorisoseura ry, Virve Myllymäki, puh. 044 338 2249.

Brinkhallin kartanon ohjelmaa

Brinkhallin kartanossa (Brinkhallintie 414, Turku) tapahtuu viikon aikana

Brinkhallin kahvila on auki klo 12 – 17, maanantaisin suljettu. Huom! Järven uimarannalta vain parisataa metriä. Opatetut kierrokset kartanolla klo 13 ja 15.

Brinkhall soi -festivaali, Refugium Musicum-orkesteri, ohjelma www.brinkhall-soi.fi

Näyttelyt

Päärakennuksen yläkerrassa on Annikki Orivuoren lahjoittama pääosin suoma-

laista 80-luvun nykyaikaisia käsittävä kokoelma. Esillä on mm. Kimmo Kaivannon, Ulla Rantasen ja Juhani Linnovaaran teoksia.

Kahvilassa Piia Kramsu, tilkkutyönäyttely Valloittavat värit

Kavaljeerinsiivessä Seija Honkanen, The earth of the water

Leivintuvassa paikkaan ja ajan käsitteeseen arkkitehtuurissa ja muotoilussa liittyvä näyttely Nyt on aina. Arkkitehdit Henrik Drufva, Mika Savela ja Susanna Raunio.

Tervetuloa tutustumaan ehostettuun kartanoon ja näyttelyihin sekä viettämään aikaa luonnonkauniissa puutarhassa!

Vastuujärjestäjä Suomen Kulttuuriperinnön Säätiö.

Kuva Mirja Rakkolainen.

Kakskertapäivä 2.7.2016 klo 11-15

Kakskertapäivä on kaikille avoin kyläjuhla, jossa tänä vuonna otetaan erityisesti huomioon lapset. Heille on tarjolla mm.

tempuillea kisailua ongingtaa

sekä

leikkimielistä polkujuoksua ja lastentarvikkeiden filtikirppis

(Kirppisvaraukset Marjo Uusi-Jaakkola puh. 040 726 6956)

Ohjelmassa on lisäksi:

tanssimusiikkia Turun Harmonikkakerhon tahdittamana
Kakskerran käräjät, käräjäpuhujana **Juhani Tamminen**
Vuoden Kakskertalaisen julkistus.

Buffetti on auki koko päivän ajan, sieltä löytyy erilaisia herkkuja.

**Tule nauttimaan mukavasta kesäpäivästä Satavan saarelle,
Kakskerran Seuraintalon kentälle, Sampapaantie 90!**

Retki Seilin saareen 27.8.2016 klo 10-17

Merelliset **missiotreffit** tehdään tänä kesänä historialliselle Seilin saarelle. Mukana treffeillä ovat Martin seurakunta, Hirvensalo-seura ja Kakskertaseura.

Ajoitus: lähtö klo 10 Hirvensalon meriasema, Lauttaranta, ks. kartta alla
perillä klo 12-15 opastettu kierros: tutkimusasema ja museokirkko; lounas
paluu klo 17 Hirvensalon meriasemalle Lauttarantaan

Ilmoittautuminen 22.8. mennessä: katriina.kosola@evl.fi, puh. 040 341 7290

Maksu (sisältää lounaan): varttuneet 15 €/hlö, lapset alle 15 v. 7,5 €/hlö, alle 6 v. ilmaiseksi

Kaksikerran VPK kiittää asemahankkeen tuesta!

Haluamme kiittää niitä lähes 500 saarelaista, jotka allekirjoittivat adressimme Kaksikerran VPK:n uuden paloaseman puolesta. Olemme iloisia tuestanne! Asia etenee ja rahoitusmalleja mietitään, mutta tulee kestämään vielä muutamia vuosia ennen kuin varsinainen rakentaminen pääsee alkamaan. Kevään aikana saamme miehistöillemme koulutus- ja sosiaalililat väliaikaisiin toimistokontteihin nykyisen aseman viereen.

Kaksikerran VPK hakee uusia jäseniä tukemaan toimintaa

Kaksikerran VPK on yksi kuudesta Turussa toimivasta sopimuspalokunnasta. Palokunnalla on sopimus Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen kanssa pelastustoimen tehtävien hoidosta ensisijaisesti Kaksikerran ja Satavan saarien alueella, joissa toimimme ensilähdön palokuntana. Vuonna 2015 palokunnalla oli 81 hälytystehtävää.

Mikäli asut Satavan tai Kaksikerran alueella, toivomme, että tukisit oman alu-

eesi sopimuspalokunnan tärkeää toimintaa saarten turvallisuuden puolesta liittymällä Kaksikerran Vapaaehtoinen Palokunta ry:n jäseneksi.

Jäseneksi voit liittyä suorittamalla 10 € jäsenmaksun (yritykset 200 €) tilille FI58 5710 9740 0522 62 (OP). Kirjaa viestikenttään nimesi, osoitteesi ja sähköpostiosoite!

Kaksikerran VPK hakee uusia jäseniä myös hälytysosaston toimintaan

Hälytysosaston toimintaan pääsee mukaan 16 vuotta täyttänyt henkilö harjoittelijaksi ja 18 vuotiaasta ylöspäin on mahdollisuus osallistua hälytyksiin, vaa-dittujen kurssien ja koulutusten jälkeen. Hälytysosaston jäseneksi voi liittyä niin tyttöjä kuin poikia, tai vaikka hieman enemmän elämäkokemusta haalineita miehiä ja naisia. Toivomme, että joukkoomme hakee henkilöitä, joilla on kyky toimia ryhmässä, normaali terveydentila ja terveet elämäntavat.

*Kuva on Päivä paloasemalla
-tapahtumasta 21.11.2015.
Kuvan on ottanut Britt-Marie
Juup.*

Palokunta kouluttaa kaikki hälytysosaston jäsenet täysin ilmaiseksi vahvoiksi pelustusalan taitajiksi.

Tutustu sopimuspalokuntatoimintaan osoitteissa www.palokuntaan.fi ja www.sspl.fi

Mikäli asut Hirvensalon, Satavan tai Kakserran alueella ja olet kiinnostunut hälytysosaston toiminnasta, lähetä meille ilmoitus palokunnan sähköpostiin kakserranvpk@vs-alpe.fi (liitä mu-

kaan yhteystiedot) niin olemme yhteydessä sinuun.

Tervetuloa mukaan!

*Kakserran Vapaaehtoinen Palokunta ry
Harjattulantie 80, 20960 Turku
kakserranvpk@vs-alpe.fi
www.kakserranvpk.fi
www.facebook.com/kakserranvpk*

Vuoden 2016 pihakilpailu on käynnistynyt, ehdotuksia kaivataan

Taas on se aika, kun huomio on siirtynyt neljän seinän sisältä ulkotiloihin.

Turun perinteikäs pihakilpailu on alkanut!

Satava-Kaksikerta on kaupunginosaseuran aina pärjännyt erinomaisesti kaikissa Turussa järjestetyissä pihakilpailuissa, mm. edellisessä, kulttuuripääkaupunkivuoden kilpailussa v. 2011 seuran ehdottamat molemmat pihat palkittiin!

Saarillamme asuu mitä ilmeisimmin ympäristön esteettisiä arvoja ja pihaelämää vaalivaa väkeä. Hieno alkuperäinen luonnonympäristömme tarjoaa usein jo itsessään oivallisen lähtökohdan hyvälle ja toimivalle pihalle, eikä suuria muutoksia ole tarpeen tehdä. Tämän oivallus jo on hieno asia. Joskus kuitenkin alkupe-
räinen luonto on rakentamisen myötä ehkä turmeltunut tai muuten avun tarpeessa ja pihaa joudutaan suunnittelemaan ja ehostamaan paljonkin.

Näitä molempia, sekä luonnontilaisia että kauniisti ehostettuja pihaympäristöjä, etsimme taas tämän vuoden Turun

pihakilpailuun edustamaan saariemme kunniaakasta kilpailuhistoriaa!

Tässä etsinnässä tarvitaan kuitenkin kaikkien saarelaisten apua. Nyt saa vin-kata omasta tai naapurin tai ystävän pihasta, kunhan ensin varmistaa että omistajataho on myös suostuvainen.

Kategoriat, joihin saarilta on perinteisesti löydetty osallistujia, ovat loma-asuntopihat, omakotipihat (käsittää myös asumiskäytössä olevat maatilapihat), yrityspihat ja rivitalomaiset pientalopihat. Yhteensä pihoja voi ilmoittaa 6 kpl.

Satava-Kaksikerran alueraadin puheenjohtajana toimii edellisten vuosien tapaan Juhani Manner, jolle voi ilmoittaa ”löydöksensä” suoraan esim. tekstiviestillä (044 015 8898) tai ilmoittaa asian suoraan seuralle kaksikertaseura@kaksikertaseura.fi.

Kilpailuohjelman mukaan seurojen lopullisten ehdotusten tulee olla Turun kilpailun järjestäjillä kesäkuun loppuun mennessä, joten pikaisia yhteydenottoja toivotaan. Kaksikertaseura kiittää!

Porukan Paikat, meidän paikka!

Kulttuuriympäristön tekijät – kilpailu lapsille ja nuorille

Vuoden 2016 Euroopan Kulttuuriympäristöpäivien (entiseltä nimeltään Euroopan Rakennusperintöpäivät) teemana on tänä vuonna Porukan paikat, yhteiset ympäristöt. Teema korostaa yhteisöjen merkitystä kulttuuriympäristötiedon edistämässä ja ympäristön hoidossa. Yhteisöt järjestävät tapahtumia ja projekteja, keräävät ja tallettavat tietoa, nostavat esiin ajankohtaisia asioita ja tarjoavat mahdollisuuden osallistua kulttuuriympäristön hoitoon.

Kakskertaseura on aina ollut aktiivinen kaupunginosaseura yhteisönsä toiminnan organisoimisessa ja yhteisön henki elääkin voimakkaana saarillamme, asukkaiden iloksi. Tiedon keruu ympäristötämme ja siitä huolehtiminen on pääsääntöisesti ollut aikuisväestön asia, mutta tämän vuoden Kulttuuriympäristöpäivien teeman Porukan paikat sisälöksi toivotaan nyt erityisesti tietoa ”meidän paikoista” alueemme lapsilta ja nuorilta.

Järjestäjätahot (Ympäristöministeriö, Museovirasto, Opetushallitus, Suomen Kotiseutuliitto ja Suomen Kulttuuriperinnönkasvatuksen seura) ovat järjestäneet aiheesta kilpailun, jonka tarkoituksena on kannustaa lapsia ja nuoria havainnoimaan, tutkimaan ja arvioimaan omaa lähiympäristöään. Kilpailun avulla halutaan myös rohkaista nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan ympäristönsä kehittämiseen ja kulttuurin uudistamiseen.

Kilpailun idea Esitellä ”meidän paikka” koko Euroopalle!

Mikä on tärkeä paikka sinulle ja kavereillesi? Miksi? Millaisissa paikoissa vietätte aikaa, tapaatte toisianne, harrastatte? Mikä tekee tästä meidän porukan paikasta tärkeän, hienon ja ainutlaatuisen? Mitä teette siellä? Liittykö paikkaanne tarinoita?

Kilpailutyön voi esitellä videon, valokuvien, tekstien, piirrosten, maalausten, animaation, verkkosivun tai blogin avulla tai kaikkia vapaasti yhdistellen.

Kilpailun ajankohta ja kuka voi osallistua

Kilpailuaika on 17.2.-14.10.2016 ja voittanut ryhmä julkaistaan joulukuussa. Palkintona voittaja saa 500 €. Raatina toimii järjestäjätahojen asettama työryhmä.

Osallistua voivat kaikki v. 1998 tai sen jälkeen syntyneet Suomessa asuvat lapset ja nuoret (ryhmänä tai vaikka vain kaksinkin). Kilpailu on tarkoitettu kaveri- ja sisarusporukoille, päiväkodeille, kouluille, järjestöille, kerhoille ja kaikille muillekin lasten ja nuorten toimintaa järjestäville tahoille.

Kilpailuun osallistuminen

Kilpailuun osallistutaan julkisella koko Euroopan laajuisella www.europeanheritagedays.com -sivustolla. Jokainen laadittu kilpailutyö lisää tähden Euroopan kartalle paikkaan, jossa kilpailutyö on tehty!

Ladattava kilpailutyö koostuu otsikosta, pääkuvasta ja kuvatekstistä, kilpailutyön esittelystä sekä muusta paikkaan liittyvästä tärkeästä tiedosta. Mukaan myös tekijöiden nimet ja yhteystiedot! Kilpailutyön voi ladata itse tai lähettää sen osoitteeseen erp@kotiseutuliitto.fi.

Lisätietoja

Lisätietoja kilpailusta saa Suomen Kotiseutuliitosta, Jonina Vaahtolammilta, p. 09 612 63229 (jonina.vaahtolammi@kotiseutuliitto.fi) sekä Euroopan kulttuurirympäristöpäivät -verkkosivulta (www.kulttuuriymparistomme.fi).

Onnea kilpailuun!

Taidenäyttely
Salmelan vilja-aitassa
Kaksikerrantie 961
14.7. - 27.7. 2016

Ikoneja ja maalauksia
Raimo Nummelin

Valokuvia ja kädentöitä
Mirja Rakkolainen

Avajaiset 14.7. klo 18.00

Tervetuloa !

Näyttely avoinna joka päivä
klo 15 - 19
suljettu ke 20.7.

Tapahtumakalenteri

Kesä ja syksy 2016

Neulomakerho kokoontuu **parittomien viikkojen tiistaisin** klo 18-20 seuraavasti:

Kesällä kokoonnutaan sään salliessa parittomilla viikoilla 23-31 veden äärellä (kirkon laitur, Brinkhallin kartanon laitur, Ekvallan uimaranta, Brinkhallin uimaranta). **Poikkeuksena seuraavat neulomakerhon kokoontumiset, joihin ennakoilmoittautumiset** viimeistään kaksi päivää ennen tilaisuutta:

7.6. klo 17 alkaen teemme **betonivalu- töitä raparperinlehdillä** Eila Monnosen luona (Järvenpääntie 13) Meeri Pohjan- kukan opastuksella - pieni tarvikemaksu

2.8. klo 14 tapaamme Kulhonvalkama- sa (Hirvensalo, Papinsaari), josta vene- kuljetus Kulhoon Santra Koskisen luo, missä **värjäämme lankoja luonnonma- teriaaleilla** - pieni tarvikemaksu. Mu- kaan myös kävelyyn sopivat kengät, teemme pienen kävelykierroksen saa- ressa.

Seuraa ilmoittelua kotisivuilta. Mukaan voi tulla milloin tahansa! Syksyllä toimin- ta alkaa viikolla 33 ja jatkuu viikolle 47 Kaks kertatalolla

Muut tapahtumat kuukausittain seuraa- vasti:

TOUKOKUU

su 15.5. helluntaina **suvikirkko** ja kaatu- neitten muistaminen Kaks kerran kirkolla klo 12.

su 22.5. menemme kimppakyydeillä Luonnonmaalle **luontopolulle kävelylle ja makkaranpaistoon** Raimo Västinsalon johdolla. Lähtö Kaks kerran entisen kou- lun parkkipaikalta, Kaks kerrantie 964, kello 10. Omat eväät mukaan.

KESÄKUU

su 19.6. piknik (omat eväät) Nunnavuoren kalliolla. Lähde mukaan pyöräillen Kaks kerranjärven ympäri tai kävellen. Kokoontuminen Nunnatarhantien ja Brinkhallintien risteyksessä klo 16, josta jatkamme jalkaisin ylös mäen päälle eväitä syömään.

HEINÄKUU

la 2.7. klo 11-15 **Kaks kertapäivä** Satavas- sa, Kaks kerran Seurantalolla; katso erilli- nen ilmoitus tämän lehden sivulla 33.

17.7. soutuunnuntai Tutustu omaan naapurustoon soutaen tai meloen. Soutelujen päätteeksi saavu meritse tai maitse Kaks Kerran kirkon laiturille klo 16, jolloin voimme nauttia omista eväistä, kertoa tunnelmia matkanteosta ja kirjata päivän aikana soutamalla ympäristöön tutustuneiden määrän.

ELOKUU

la 27.8. missiotreffit Seilin saareen kello 10-17, katso erillinen ilmoitus tämän lehden sivulla 33.

la 27.8. illalla elotulet rannoilla ja Satavan sillalla

su 28.8. klo 13-15 **myllyjuhla** Nikkilän myllyllä Satavassa (huom. muuttunut päivä)

SYYSKUU

ke 14.9. klo 18 alkaen **toimikuntalaisten tapaaminen** Kaks kertatalolla

LOKAKUU

su 16.10. klo 12-15 Kaks kertatalolla **kädentaidon ja sadonkorjuun päivä.** Sadonkorjuun teemana sienet.

MARRASKUU

la 12.11. klo 10 alkaen Kaks kertatalolla **joulunajan askartelua, kynttilöiden valamista ja sytykeruusujen tekoa** - pieni tarvikemaksu

la 19.11. käsityömessumatka Tampereelle bussilla, hinta noin 40 €.

JOULUKUU

ti 6.12. Itsenäisyyspäivän kirkko ja seppeleen lasku sankarihaudoille

su 11.12. perinteinen joululounas ja Kauneimmat joululaulut, glögi

Mahdollisten muutosten ja lisäysten johdosta seuraa kotisivujamme www.kaks kertaseura.fi!

Kuva: Mirja Rakkolainen.

Valloittava välipala

UUTUUS!

+ D&C-vitamiinit

.....14 litsiä.....1/5 ananasta.....
2/5 banaania.....
3 rypälettä.....1/3 banaania.....
2/3 omenaa1/10 ananasta.....1/4 guavaa....
14 aroniamarjaa...1 omena....

RALA

PÄTEVYYS

KULJETUS

H. VIHHERKOSKI

OV

Piha talvituloilla?
Apua isoihin ja vähän
pienempiinkin pihatöihin!

- Roskalavat
- Kuljetus- ja nostotyöt
- Maanrakennustyöt
- Jätevesi-, sadevesi- ja
salaojaviemäroinnit sekä
- suunnitelmat
- Vihertyöt ja -suunnitelmat

OTA YHTEYTTÄ!

050-5289459 / sami@hviherkoski.fi
0400-525446 / hannu@hviherkoski.fi

www.hviherkoski.fi

Täyden palvelun telakka Turussa

- laiteasennukset • sisustus- ja puutyöt
- moottorikorjaukset • kuitukorjaukset
- valtuutettu VOLVO PENTA Service-piste
- vahaukset, myrkkymaalaukset
- mastoklinikka
- talvisäilytystä kentällä, katoksessa ja lämpimässä
- laituripaikkoja suojaisessa satamassa

SATAVAN
VENEPALVELU OY

avoinna arkisin klo 8-16

Samppaantie 385, 20960 Turku

P. 020 735 1414

svp@satavanvenepalvelu.fi

www.satavanvenepalvelu.fi

SÄHKÖASENNUS S . LINDHOLM OY

KOLLINTIE 101
20960 TURKU
040 8288364

sami.lindholm@pp.inet.fi
www.sahkoasennuslindholm.fi

SÄHKÖSUUNNITTELU,
URAKOINTI, TARVIKEMYyntI JA
TARKASTUKSET

Jätevesiasiat kerralla kuntoon!

Jätevesiratkaisut tarjoaa
Suomen Pihakaivo Oy

- suunnittelu, myynti, asennus
- avaimet käteen toimitukset

Ratkaise kodin jätevesiongelmat helposti Suodatuskasettipaketilla

- Maasuodatusjärjestelmä wc- ja pesuvesille
- Suodatuskentän tilantarve vain 6m²
- Mitoitettu 1-5 henkilölle

www.pihakaivo.fi myynti@pihakaivo.fi
p. 040 1784445

PIPELIFE

20
Vuotta
1994-2014

Husqvarna -
puutarhasi
parhaaksi!

Husqvarna

Automower® 420/430X
Leikkuukapasiteetti 2200/3200 m²
+/-20%, Li-ion, mitattu: 57 dB(A),
taattu: 58 dB(A), 13.2 kg

Alk. **2.850 €**
Ei sisällä asennussarjaa

VAIHTO-
TARJOUS!*

Husqvarna

KAMPANJA!

Rider 213C
Hydrostaattinen, Combi 94 -leikkuulaite Briggs & Stratton,
6.7 kW @ 3000 kierr./min, leikkuuleveys 94 cm

3.890 € (norm. 4.190 €)

136LiL-Akkutrimmeri
36 V, 3.1 kg

389 €

Mukana akku ja laturi
(norm. 415 €)

KAMPANJA!

Husqvarna

**Ruohonleikkuri
LB 146**
Työnnettävä, Briggs
& Stratton, BioClip®,
46 cm

320 €

Husqvarna

KLIPPO

Klippo Champion
Briggs & Stratton,
työnnettävä, bioleikkuu,
leikkuuleveys 48 cm

599 €

Husqvarna

KAMPANJA!

Moottorisaha 435

Kevyt ja tehokas yleissaha on äärimmäisen helposti käynnistyvä
ja hallittava sekä helppokäyttöinen. X-Torq®-moottori, 40.9 cm³,
1.6 kW, 33-45 cm, 4.4 kg

299 € (norm. 405 €)

*Vaihda käyttökuntoinen ruohonleikkurisi uuteen Husqvarna Automower 420 tai 430X -robotileikkuriin: saat hyvityksen, joka määräytyy vaihtokoneen mallin/kunnon mukaan.

20
Vuotta
1994-2014
**RL TRAKTORI
KONE OY**

MYynti - HUOLTO - VARAOSAT
ORIKEDONKATU 9, TURKU
ma-pe klo 8-16.30, la klo 10-14

www.rl-traktorikone.fi

Merikaupasta kesään!

Merihenkiset vaatteet, lahjat,
sisustus ja veneastiat

OceanSpirit.fi

Linnankatu 37b, Turku

Avoimna: ark. 10 - 18, la 10 - 14

puh. 040 761 8484

Myös nettikauppa:

www.merikauppa.fi

www.oceanspirit.fi

Ravintola Wanha Talli

Lounas arkisin
klo 11-14

9 € /hlö

Harjattulantie 80, Turku www.harjattula.fi

Kukkakioski

Anneli Karelius

02 236 0479

Hautausmaantie 21
Avoimna joka päivä 8-18

ARKKITEHDIT

NÄYTELMÄ
Erik ja Carin
Bryggmanin
elämästä.

Näytökset 1.-22.7.2016 Villa Staffansissa, Sinapissa

Kirjoittanut: Anne Pentti

Ohjaus: Mikko Rantanen

Liput 18€/hlö

Varaukset anne@fandonia.fi tai puh. 044 774 9179

Toistaiseksi hyvin tilaa on vielä seuraavissa näytöksissä:
la 9.7. pe 15.7. ja pe 22.7.

Lisätiedot ja esityspäivät:
<http://dramagun.nettisivu.org/>

SATAVARAKENNE OY

SATAVAC
OLOUR

Janne Hannuksela
myyntipäällikkö

- **Talojen maalaustyöt**
- **Kattojen pinnoitukset**
- **Rakennustyöt**

Gsm. 0400 466 700

janne.hannuksela@satavarakenne.fi

www.satavarakenne.fi

Satavacolor vuodesta 1992.

Mammuttikoti

KESTÄÄ ELÄMÄN

Janne Hannuksela

Talomyyjä

Rauhankatu 13, 20100 Turku

p. 0400 300 661

janne.hannuksela@mammuttikoti.fi

mammuttikoti.fi

Vesi ja Viemäröinti

KUN HALUAT PARASTA SEKÄ SAARILLE ETTÄ YMPÄRISTÖLLE!

Tavallista parempi Ruokakauppa

Vanha Kaks Kerrantie 1, Turku, p. 0207 513 860

Palvelemme: ark. 7-21, la 7-21, su 10-19

SHOPPAA MYÖS VERKOSSA!

www.livingdeauville.fi/shop

Living Deauville

SISUSTUS- JA LAHJATAVARALIIKE

KESÄN RAIKKAAT
SISUSTUSUUTUudet
OVAT TÄÄLLÄ!

HENRIKINKATU 6, 21100 NAANTALI
puh. 045 2716 136 - info@livingdeauville.fi

AVOINNA MA-PE 10-18, LA 10-15

HAARLAN K-MARKET
PALVELEE JOKA PÄIVÄ
KLO 22 ASTI

AVIRINKOISTA HERKUTTELUKESÄÄ!
T. KAUPPIAS TURO
HENKILÖKUNTINEEN

JARNO OSSI

TURO

JANNE

MIRA

ANNA

JOUKO

KUVASTA PUUTTAVAT JANETTE, MARKUS, EMMA JA MINNA

MA-PE 8-22, LA 8-22 & SU 10-22
Haarlan liikekeskus, Aamunkoitonkatu 1

MARTEKKA OY

Rantaruonankatu 4
21100 NAANTALI

RAKENTAMISTA AMMATTITAITAIDOLLA

Jukka Ronkanen

ironkanen@jippii.fi

0400 536 987

Antti Laakso

anttilaakso7@gmail.com

0400 545 987

KAKSKERRAN SEURAIN TALO

Viihtyisä perhejuhlien pitopaikka

Tilaa 130 henkilölle Tiedustelut puh. 0503479918
Samppaantie 90, 20960 TURKU (Satavan saari)

NURKAT SUVIKUNTOON!

Stiga multiclip 47 Blue

225,-

- kevyt ja ketterä
- allesilppuava
- kuulalaakerirenkaat
- 5 -portainen leikkuukork. säätö

STIGA

Stiga tornado 2098

1499,-

- 98 cm leveä leikkulaite (sivulleittävä/multiclip)
- Stiga 7250 moottori
- Soft Grip ohjauspyörä
- puskuri
- pesuliittimet yms..

Ilmalämpöpumppu
Panasonic
(vain jäähdytyskäyttöön)
501420851, RE9QKE IN+OUT

599,-

Ilmalämpöpumppu
Panasonic
501108167, QE9PKE IN+OUT

999,-

Harvia
legend 150 500221514

489,-

Harvia
Linear 16 501420566

289,-

kpl
16

Betonilaatta BL-305
300x300 500672254

Lakka

TARJOUS

Cello wintex 9L
valk. 500336059

69,90

Puuöljy Woodex
aqua 2,7L 500827006

25,90

**IHMISEN KOKOINEN
RAUTAKAUPPA**

Rautia - K-Maatalous, Vanha Tampereentie 184
p. 020 7999 700 www.rautia.fi
Arkisin 8.00 -18.00, la 9.00 - 15.00, su suljettu

Tarjoukset voimassa 18.6. 2016 saakka tai niin kauan kuin varattu erä riittää

**Kun tarvitset
viemärien ja kaivojen
huolto- ja avauspalvelua
ota yhteyttä!**

www.IMUAUTO.FI

**Kuljetusliike
Kallio K&H Ay**

puh. 02 2385 805

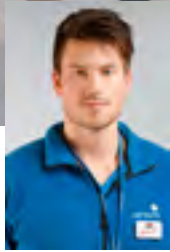
www.imuauto.fi

M&M

KODINTURVA

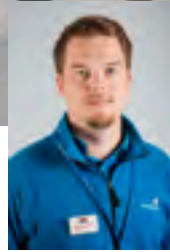
Miikka Kurvinen
Turvallisuus-
asiantuntija
044 566 5298

Miika Nordblad
Säkerhets-
expert
044 269 8440

Ossi Oksa
Turvallisuus-
asiantuntija
040 837 6047

Tero Tetri
Asennus ja
huolto
040 660 3900

Aslak Alakurtti
Turvallisuus-
asiantuntija
044 539 7515

**Olemme paikallinen koteja ja pienyrityksiä suojaava toimija.
Myymme, asennamme ja huollamme Verisuren hälytinjärjestelmät
ammattitaidolla.**

www.mmturvapalvelut.fi

mkkodinturva

M&M Kodinturva

verisure
SMART ALARM

PIHATALKKARI

T;mi Ismo Kaskimäki

Suoritan Kaksikerta / Satava – alueella
"pihatalkkari" – töitä.

Huom, talonmiespalvelumaksuista saa
tehdä kotitalousvähennyksen verotuksessa!

Esim. pihasiivoukset, nurmikon leikkuut ,
polttopuut, pihakalusteiden huollot ,
lumityöt, ikkunoiden pesut ja vaikka
asioilla käynnit !

Palveluksessanne

Ismo Kaskimäki

puh: 0400-520181

ismo.kaskimaki@gmail.com

Taksipalvelun saat edelleen
samasta numerosta!

KIINTEISTÖ- JA RAKENNUSPALVELU MIKKO LEHTO OY

www.mikkolehto.fi

p. 040 522 6346

Alueellinen rakennusliike:

- uudisrakentaminen
- saaristorakentaminen
- korjausrakentaminen

Teppo Ruusu

Esa Taipale

e-mail

044 594 4606

0400 990 415

posti@rt-sahkoasennus.fi

S-marketin kautta kohti kesää!

HALPUUTIMME
HINTOJA.

149 pl

Rainbow
Vitamiinivedet 1,5 L
trooppinen ZN + E tai
Omena MG + C,
sisältö 1,09
+ pantti 0,40
(0,73/l)

Omistajan käyntikortti

TOK
tok.fi

Majakkaranta
Kölikatu 2,
20810 Turku

S MARKET
Sinun.

Palvelemme pitkään:
arkisin 7-21,
lauantaina 7-21,
sunnuntaina 10-19

HENNALAN SRK-KOTI

Hennalantie 10, Satavan saari

**Hennalan kesäkahvila ja -sauna joka ke alkaen 8.6.
klo 15 Hartaus ja kahvit,
klo 15.30–19 Uimapukusauna (ranta uimataitoisille).
Tule virkistymään veden ja Sanan äärelle!**

KAKSKERRAN KIRKKO

- su 5.6. klo 17 Suvi-illan messu**
- su 12.6. klo 17 Suvi-illan kirkkohetki,
Martin sunnuntaimuusikot**
- su 19.6. klo 17 Kansanlaulukirkko,
Leena ja Heikki Suominen**
- su 26.6. klo 17 Suvimusiikki**
- su 3.7. klo 17 Suvi-illan kirkkohetki,
Pirkko ja Pekka Larkela**
- su 10.7. klo 17 Suvi-illan ehtoollinen,
Kuusela**
- su 17.7. klo 17 Suvimusiikki**
- su 24.7. klo 17 Suvimusiikki**
- su 31.7. klo 17 Suvimusiikki**
- su 7.8. klo 17 Suvi-illan messu**
- su 14.8. klo 17 Suvi-illan messu**
- su 21.8. klo 17 Suvimusiikki**
- su 28.8. klo 17 Suvi-illan ehtoollinen**

2X - lehden toimitus

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Päätoimittaja: Jaana Majatie

jaana.majatie@turku.fi

045 673 3939

Toimitussihteeri: Jarkko Koskinen

jarkos@utu.fi

0400 822 855

Ilmoitusmyynti: Matti Löyttyniemi

matti.loyttyniemi@saunalahti.fi

040 593 0320

Taitto ja ulkoasu: Malla Avenius / Painola

Painopaikka: Painotalo Painola

T. Nieminen Oy

Ilmoitushinnat ja ilmoitusten koko (mm)

1/1 takakansi väri	300 €	148 x 168 + 3 mm leikkuuvarat
1/1 sisäsivu väri	250 €	148 x 210 + leikkuuvarat tai 138 x 199
1/1 sisäsivu musta	200 €	kuten yllä
1/2 sisäsivu väri	150 €	vaaka: 148 x 103 + leikkuuvarat tai 138 x 97 pysty: 72 x 210 + leikkuuvarat tai 68 x 199
1/2 sisäsivu musta	120 €	kuten yllä
1/4 sisäsivu väri	100 €	pysty: 68 x 97 tai vaaka: 138 x 46
1/4 sisäsivu musta	60 €	kuten yllä

Liity nyt jäseneksi

Seuran varsinaiseksi jäseneksi pääsee toimialueellamme joko vakinaisesti tai osan vuotta asuva tai työskentelevä henkilö tai muukin seuran tarkoituksiperät hyväksyvä henkilö, jonka seuran hallitus hyväksyy.

Samassa taloudessa voi olla vähintään yhden pääjäsenen lisäksi haluttu määrä sivujäseniä. Seuran jäsenkirjeet ja kokouskutsut sekä 2X-lehti postitetaan pääjäsenelle. Sivujäsenet ovat pääjäsenen tavoin seuran täysivaltaisina jäseninä oikeutettuja osallistumaan seuran toimintaan ja päätöksentekoon vuosikokouksessa ja toimielimissä. Tälle vuodelle vahvistetut jäsenmaksut ovat pääjäsenelle 20 € ja sivujäsenelle 4 €.

Kakskertaseuran kotisivut ovat osoitteessa www.kakskertaseura.fi. Sieltä löydät muun ohella seuran uutiset, tiedot tapahtumista, seuran säännöt sekä tiedot hallituksesta ja toimikunnista.

Seuran jäsenenä saat TPK:n jäsenkortin ja sinulla on mahdollisuus solmia Turku Energian kanssa sähkösopimus TPK:n neuvottelemaan jäsenhintaan sekä saada alennusta TPK:n yhteistyökumppaneiden liikkeissä asioidessasi. Turku Energian sopimukseen liittyvät asiakirjat saat halutessasi Liisa Nummelalta, liisa.m.nummela@gmail.com tai puhelimitse 050 555 8628. Hän lähettää sopimuslomakkeen postitse. Sen voi tulostaa myös osoitteesta <http://www.turkuenergia.fi/kotitalouksille/kampanjat/tpk-lomake/>.

Ilmoita sähköpostiosoitteesi Kakskertaseuralle! Sähköpostilla lähetämme jäsenille tiedotteita. Jäsenrekisterin tietoja käytetään vain seuran jäsenpostituksiin ja sähköiseen tiedottamiseen, tietoja ei anneta ulkopuolisten käyttöön.

LIITYN JÄSENEKSI

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelinnumero _____

Sähköpostiosoite _____

Perheen lisäjäsenet _____

Asuinsaari _____

Toimita hakemus seuran puheenjohtajalle tai sihteerille, osoitteet ovat toisaalla tässä lehdessä, tai seuran sähköpostiosoitteeseen kakskertaseura@kakskertaseura.fi. Liittymislomakkeen voi täyttää myös seuran kotisivulla.

Kakskertaseura ry

Kakskertaseura ry c/o Jaana Majatie
Höyttistenrannantie 23, 20960 Turku
kakskertaseura@kakskertaseura.fi
www.kakskertaseura.fi

Hallitus

Jaana Majatie, puheenjohtaja
Höyttistenrannantie 23, 20960 Turku
jaana.majatie@turku.fi,
puh. 045 673 3939

Seppo Muurinen, Varapuheenjohtaja
Monnoistentie 5, 20960 Turku
muurinens@gmail.com
puh. 258 7805, 0400 763 822

Jarkko Koskinen, Sihteeri, Rahastonhoitaja
Peltolantie 6 D 124, 20720 Turku
jarkos@utu.fi
puh. 0400 822 855

Tamara Holmberg
holmberg.tamara@gmail.com
puh. 050 559 0241

Piia Kramsu
piia.kramsu@jelpekon.fi
puh. 040 779 1069

Kaarin Kurri
kaarin.kurri@turku.fi
puh. 040 825 2730

Matti Löyttyniemi
matti.loyttyniemi@saunalahti.fi
puh. 040 593 0320

Juha Mäki
juhamaki@jussinpesu.fi
puh. 0400 521 103

Ritva Nummiora
ritva.nummiora@gmail.com

Raimo Västinsalo
raimo.vastinsalo@gmail.com
puh. 044 3377 541

Kuva: Pirjo Koskinen.

Kaksikertaseuran myyntituotteet

Raimo Narjus:
KAKSKERTAA KIERTÄMÄSSÄ
Eilen ja tänään

ISBN 952-90-6669-4 Serioffset 1995, 240 sivua

Myyntipaikat:
Antikvaarinen Kirjakauppa Kvariaatti, Tapani Vinkala (seuran suoramyynti) Hämeenkatu 16, 20500 Turku

Turun Kansallinen Kirjakauppa, Linnankatu 16, 20100 Turku

ISÄNNÄNVIIRI

Kaksikerta -viirejä on saatavana Satavan kyläkaupasta:

iso viiri 50 x 450 cm 80 €

pieni viiri 40 x 350 cm 70 €

VILLASUKAT

Kaksikerran väreihin kudotut sukat, saatavana eri kokoja 20 €

Myynti:
Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kaksikertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

TAKKATIKKURASIA

Hinta: 4 €/rasia tai 10 €/3 rasiaa
Myynti: Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kaksikertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

KAKSKERRAN VAAKUNA -tarra

Hinta 3 €, tarran koko 10,5 x 9 cm
Myynti: Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kaksikertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

Posti Green

PALVELEMME
ma–pe 9–20
la 9–17

Hirvensalon
APTEEKKI

Moikoisten liikekeskus
Pitkäpellonkatu 2
20900 Turku
puh. 02 2844 666

Valmistaudu punkkikauteen
APTEEKIN TERVEYSPISTEESSÄ
suojaamalla itsesi ja läheisesi
puutiaisaivokuumetta vastaan

49 € /rokotus

(sis. reseptin, rokoteaineen ja rokotuksen.
Perussuojaan tarvitaan 3 rokotusta)
Kampanjahinta voimassa 23.6.2016 asti

Muista myös eläinten punkkikarkotteet!

APTEEKIN
TERVEYSPISTE
ma, ke, pe 9-15 ti, to 13-19

APTEEKKI
Auttaa lähelläsi.